

БЕКІТІЛДІ
«Ахмет Байтұрсынұлы атындағы
Қостанай өңірлік университеті»
КЕАҚ Директорлар кеңесінің
шешімімен
04.02.2025ж., № 1 хаттама

«Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті» КЕАҚ
СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ САЯСАТЫ

Қостанай қ. 2025 жыл

Мазмұны:

1. Жалпы ережелер	3
2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың мақсаттары, міндеттері мен принциптері	3
3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің негізгі бағыттары	5
4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі алдын алу шаралары	5
5. Мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу	6
6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер	6
7. Ішкі құжаттардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы сараптамасы Қоғамдар және олардың жобалары	7
8. Құпия ақпарат	8
9. Жауап беру шаралары мен санкциялардан бас тарту	8
10. Сыбайлас жемқорлық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың өзге де құқық бұзушылық фактілері туралы ақпаратты қарау	8
11. Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу	9
12. Аудит және бақылау	10
13. Халықты ақпараттандыру және оқыту	10
14. Сыйлықтар және өкілдік шығындар	10
15. Өзара әрекеттесу	11
16. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы ынтымақтастық	12
17. Қызметкерлер мен білім алушылардың жауапкершілігі	13
18. Қорытынды ережелер	13

1. Жалпы ережелер

1. Осы «Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті» КЕАҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты (бұдан әрі – Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат, Саясат) Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының ережелеріне, Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 2 ақпандағы №802 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының 2022-2026 жылдарға арналған тұжырымдамасына, Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына, сондай-ақ «Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті» КЕАҚ (бұдан әрі – Қоғам, Университет) Жарғысы мен өзге де ішкі (жергілікті) нормативтік актілеріне, құжаттарына сәйкес әзірленді және Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың тиімді жүйесін құруға, қызметкерлердің, профессор-оқытушылар құрамы мен білім алушылардың бойында сыбайлас жемқорлыққа қарсы сананы қалыптастыруға бағытталған.

2. Осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат Университетте сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға қарсы іс-қимылдың негізгі мақсаттары мен міндеттерін, процеске қатысушылардың, оның ішінде жеке, заңды тұлғаларды, мемлекеттік органдар мен олардың өкілдерін қоса алғанда, үшінші тұлғалармен қатынастарда сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алу қағидаттары мен ұйымдастырылуын, олардың міндеттерін, функцияларын, өкілеттіктері мен жауапкершілігін айқындайтын Қоғамның базалық құжаты болып табылады.

3. Университет өз қызметінде сыбайлас жемқорлық көріністерінің кез келген түріне төзбеушілік қағидатын ұстанады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алудың басқарушылық және ұйымдастырушылық негіздерін, сондай-ақ олардың салдарын барынша азайту жөніндегі шараларды белгілейді.

4. Осы Саясатта анықталатын талаптармен барлық қызметкерлер (Университеттің профессор-оқытушылар құрамы, әкімшілік-басқару аппараты, білім алушылары) танысуы және оларды сақтауы міндетті.

5. Осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат Қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы ішкі (жергілікті) нормативтік актілерін және басқа да құжаттарын әзірлеу және қабылдау үшін негіз болып табылады.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың мақсаттары, міндеттері мен қағидаттары

1. Осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат Университет қызметкерлері мен білім алушыларының құқыққа қарсы, әдепке жат сыбайлас жемқорлық мінез-құлық жағдайларын анықтау, алдын алу және азайту мақсатында әзірленеді.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат Университеттің барлық қызметкерлері мен басшыларында, білім алушыларында Қазақстан

Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасы талаптарын бұзуы мүмкін жағдайлар мен іс-әрекеттердің, оның ішінде ықтимал жағдайлардың алдын алу және жолын кесу үшін сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттерінің мәнін, олардың нысандары мен көріністерін біркелкі түсінуді қалыптастыруға бағытталған.

3. Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты енгізудің негізгі мақсаттары:

- 1) азаматтардың құқықтары мен заңды мүдделерін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға байланысты келеңсіз процестер мен құбылыстардан қорғауды қамтамасыз ету, азаматтардың Қоғам қызметіне сенімін нығайту;
- 2) атқаратын лауазымына қарамастан, Қоғам қызметкерлерінде, білім алушыларында, контрагенттерде және өзге де тұлғаларда Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты біркелкі түсінуді, сыбайлас жемқорлықты кез келген көріністер мен нысандарда қабылдамауды, сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққа төзбеушілікті қалыптастыру болып табылады.
- 3) Қоғамды, оның қызметкерлерін және білім алушыларын сыбайлас жемқорлық қызметке тарту тәуекелін барынша азайту;
- 4) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін жағдайлар мен себептерді анықтау және олардың салдарларын жою;
- 5) Университетте қолданылатын Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнамасының негізгі талаптарын қорыту және түсіндіру.

4. Қойылған мақсаттарға қол жеткізу үшін Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты енгізудің мынадай міндеттері белгіленеді:

- 1) Университетте сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу және оның алдын алудың негізгі қағидаттары мен қағидаларын белгілеу;
- 2) сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттерінің профилактикасына және Университетті, оның қызметкерлері мен білім алушыларын сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттеріне тарту тәуекелдерін барынша азайтуға бағытталған тиімді тетіктерді, рәсімдерді, бақылау және өзге де іс-шараларды әзірлеу;
- 3) Университет іске асыратын сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар тізбесін, стандарттар мен рәсімдерді, оларды орындау тәртібін белгілеу;
- 4) сыбайлас жемқорлық факторларының мониторингі және Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыру жөніндегі шаралардың тиімділігі;
- 5) этикалық мінез-құлық мәдениетін және сыбайлас жемқорлық бағытындағы барлық көріністерге төзбеушілікті, оның ішінде Университет қызметкерлері мен білім алушылары арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлықтың бірінғай стандартын қалыптастыру;
- 6) Университет қызметінің барлық деңгейлерінде стратегиялық және жедел басқаруға сыбайлас жемқорлыққа қарсы қағидаттарды интеграциялау;
- 7) басқарудың тиімділігін, Университет ұсынатын білім беру қызметтерінің сапасы мен қолжетімділігін арттыру;
- 8) сыбайлас жемқорлыққа қарсы насихат;
- 9) азаматтар мен ұйымдардың сыбайлас жемқорлық фактілері және сыбайлас

жемқорлық факторлары туралы ақпаратқа қол жеткізуіне, сондай-ақ олардың бұқаралық ақпарат құралдарына еркін жариялау құқықтарын іске асыруға жәрдемдесу;

10) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға қатысы бар тұлғаларға қатысты жауапкершілік шараларын қолдану.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің негізгі бағыттары

1. Қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметінің негізгі бағыттары:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында Қоғамның бірыңғай саясатын жүргізу;

2) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу жөніндегі іс-шараларды жоспарлау, жүргізу және талдау;

3) мемлекеттік органдармен, сыртқы ұйымдармен, сондай-ақ азаматтармен және азаматтық қоғам институттарымен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша Қоғамның өзара іс-қимылының тиімді тетігін құру;

4) қызмет көрсету кезінде ашықтықты, адал бәсекелестікті және объективтілікті қамтамасыз ету;

5) басқару жүйесінің ашықтығын, Қоғам қызметі туралы ақпаратқа қол жеткізуді, анық деректер негізінде басқарушылық шешімдер қабылдауды қамтамасыз ету;

6) білім беру процесінде қатысушылардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы санасын қалыптастыру мақсатында құқықтық пәндерді оқыту.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша алдын алу шаралары

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Университет қызметінде өз өкілеттіктері шегінде көрінеді:

1) кез келген нысандағы сыбайлас жемқорлық әрекеттерге төзбеушілікті қалыптастыру;

2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізу;

3) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға қарсы іс-қимыл саласында корпоративтік және әлеуметтік жауапкершілікті қалыптастыру;

4) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың профилактикасы;

5) осы Саясаттың ережелері мен талаптарын университеттің барлық қызметкерлері мен білім алушыларына жеткізу.

2. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері туындауы мүмкін Университет қызметінің бағыттары:

- 1) сыйлықтар және өкілдік шығыстар;
- 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелеріне үшінші тұлғаларды тарту;
- 3) персоналды басқару;
- 4) мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру.

5. Мүдделер қақтығысын болғызбау және оны реттеу

1. Қоғам қызметкерлерінің қызметіндегі мүдделер қақтығысын уақтылы анықтау сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алудың негізгі элементтерінің бірі болып табылады. Қоғам мүдделер қақтығысына байланысты тәуекелдердің алдын алуға және оларды шешуге ерекше назар аударады.

2. Университеттегі мүдделер қақтығысы университет қызметкерінің жеке қызығушылығы университеттің, үшінші тұлғалардың немесе мемлекеттің құқықтары мен заңды мүдделеріне зиян келтіруі мүмкін лауазымдық міндеттерін объективті және бейтарап орындауға әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жағдайда туындайды.

Қызметкердің лауазымдық міндеттерін тиісінше атқаруына әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жеке мүдделілігі деп оның лауазымдық міндеттерін атқару кезінде үшінші тұлғалардан ақша, құндылықтар, өзге де мүлік немесе мүліктік сипаттағы қызметтер, өзі үшін немесе үшінші тұлғалар үшін өзге де мүліктік құқықтар түріндегі кірістер алу мүмкіндігі түсініледі.

3. Лауазымды адамдар мен қызметкерлер өз міндеттерін орындау кезінде қоғамның мүдделерін басшылыққа алуы және олардың жеке мүдделері болатын жағдайдан немесе жағдайлардан аулақ болуы керек. Қоғамның мүдделеріне қайшы келеді. Мүдделер қақтығысы немесе оның туындау мүмкіндігі туындаған жағдайда лауазымды адамдар мен қызметкерлер бұл ақпаратты тікелей басшының немесе жоғары тұрған басшылықтың, сондай-ақ қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің назарына жазбаша нысанда жеткізуге міндетті.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер

1. Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың өз өкілеттіктерін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануына әкеп соғуы мүмкін әрекеттерді жасауына жол бермеу мақсатында өздеріне:

- 1) жақын туыстарының, жұбайлары (зайыптары) мен жекжаттарының бірге қызмет істеуіне жол бермеу;

2) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында, ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалану;

3) материалдық сыйақыны, сыйлықтарды немесе көрсетілетін қызметтерді ұсынған адамдардың пайдасына әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін, егер мұндай әрекеттер мемлекеттік ункцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың қызметтік өкілеттіктеріне кірсе немесе осы адамдар лауазымдық жағдайына байланысты мұндай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал етуі мүмкін болса, оларды қабылдау бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдайды.

2 Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың отбасы мүшелері материалдық сыйақыны, сыйлықтарды немесе көрсетілетін қызметтерді ұсынған адамдардың пайдасына осы адамның әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін ұсынылатын материалдық сыйақыны, сыйлықтарды немесе көрсетілетін қызметтерді алуға, егер мұндай әрекеттер (әрекетсіздік) осы адамдардың қызметтік өкілеттіктеріне кірсе не ол өзінің лауазымдық жағдайына байланысты мұндай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал етуі мүмкін болса, құқылы емес.

7. Қоғамның ішкі құжаттары мен олардың жобаларына сыбайлас жемқорлыққа қарсы сараптама

Ішкі нормативтік құжаттар мен жобаларды талдау әзірленушінің жеткіліксіз негізделген жобаны жасыру, лоббизм жасау немесе жұртшылықты өздерінің шынайы ниеттеріне қатысты адастыру ниетін белгілеу мақсатында жүргізіледі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы сараптама кезінде мыналарға ерекше назар аудару қажет:

1) ішкі нормативтік құжаттың жобасын Қазақстан Республикасы ратификациялаған басқа нормативтік құқықтық актілермен немесе халықаралық шарттармен, сондай-ақ ішкі нормативтік құжаттармен келісу;

2) құжат жобасын қабылдаудан пайда көре алатын субъектілердің болуы және осындай пайда алу тәсілдері;

3) ішкі нормативтік құжаттың жобасы және осындай ықпал ету нысандары әсер етуі мүмкін субъектілер;

4) ішкі нормативтік құжат жобасының қаржылық негіздемесі;

5) ішкі нормативтік құжатта берілген құқық Қоғамға теріс салдарлардың туындауына әкеп соғуы немесе әкеп соқтыруы мүмкін өзгеде жағдайларда

қолданылады.

8. Құпия ақпарат

Сенімнің жоғары деңгейін ұстап тұру, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық фактілерінің алдын алу және жолын кесу мақсатында қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша «жедел желі» жұмыс істейді.

Қоғамның кез келген қызметкері, контрагент немесе кез келген басқа тұлға өзіне ыңғайлы нысанда, оның ішінде құпиялылық не анонимдік шарттарында өзіне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар, мүдделер қақтығысы, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат ережелерін бұзу фактілері туралы, сондай-ақ өз әрекеттеріне сәйкес өзінің алаңдаушылығы немесе күмәні туралы хабарлай алады немесе басқа қызметкерлердің, лауазымды адамдардың, өкілдерінің, контрагенттердің немесе ұйыммен өзара іс-қимыл жасайтын өзге де адамдардың іс-әрекеттері/әрекетсіздігі, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың қағидаттары мен талаптары.

«Жедел желі» байланыстары университеттің ресми сайтында Интернет желісінде, ақпараттық стендтерде және өзге де қоғамдық орындарда орналастырылады.

9. Жауап шаралары мен санкциялардан бас тарту

1) Егер қоғам сыбайлас жемқорлық алғышарттары бар болжамды немесе өзіне белгілі заңсыз фактілер, қоғамның кез келген қызметкерлері немесе онымен өзара іс-қимыл жасайтын өзге де адамдар жасаған алаяқтық туралы хабарлаған болса, оның бірде-бір қызметкері, өкілі санкцияларға (оның ішінде жұмыстан босатылған, лауазымы төмендетілген, ынталандыру төлемдерінен айырылған) ұшырамайтынына қоғам кепілдік береді. Мұндай қызметкер пара беруден немесе алудан, коммерциялық пара беруден немесе пара алуға делдал болудан бас тартқан жағдайларды қоса алғанда, бірақ олармен шектелмейді.

2) Сыбайлас жемқорлық алғышарттары, алаяқтықтары бар болжамды немесе өзіне белгілі заңсыз фактілер туралы хабарлаған адам өзіне қандай да бір жағымсыз салдардың туындауын болдырмау үшін құпиялылықты сақтауға тілек білдірген жағдайларда қоғам құпиялылықты сақтауға кепілдік береді.

10. Сыбайлас жемқорлық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың өзге де құқық бұзушылық фактілері туралы ақпаратты қарау

1) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат ережелерін және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі өзге де

нормативтік құжаттардың бар немесе болжанатын фактілері туралы ақпаратты қарауды және мұқият тексеруді қамтамасыз етеді, оны «жедел желіге» келіп түсетін хабарламалар, назарға жеткізілетін хабарламалар қоса алғанда, бірақ олармен шектелмейді. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің лауазымды адамдары, ұйымның ішкі немесе сыртқы аудитін жүргізу нәтижесінде алынған ақпарат. Қоғам қажетті рәсімдерді енгізеді, қажетті жергілікті нормативтік актілерді қабылдайды, тексеруді жүргізетін адамдарға барлық қажетті өкілеттіктер мен ресурстарды, оның ішінде кез келген басқа лауазымды адамдар мен бөлімшелерден тәуелсіздікті осы қызметтік тексерулерді жүргізу үшін береді.

2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің ұсынуы бойынша құқық қорғау органдарына жіберілген материалдарды қоспағанда, қызметтік тексерулердің нәтижелері бойынша ақпарат расталған және қоғамға жағымсыз салдарларды болғызбау жөнінде тиісті шаралар қабылданған жағдайда, тексеру нәтижелері бойынша шешім қабылдауға уәкілеттік берілген адамдар болжамды немесе өзіне белгілі заңсыз деп танылған адамдарды көтермелеу жөнінде шаралар қолдана алады.

11. Тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алу.

1). Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде сауда-саттыққа қатысуға шақырулар туралы ақпаратты және сауда-саттыққа әлеуетті қатысушыларға олардың тендерлік өтінімдерін дайындау және ұыну үшін жеткілікті уақыт беру үшін келісім-шарттар жасасу туралы тиісті немесе орынды ақпаратты қоса алғанда, сатып алу рәсімдері мен сатып алуға арналған келісім-шарттарға қатысты ақпаратты жария тарату міндетті шарт болып табылады;

2). Қоғамға және оның лауазымды адамдарына, қызметкерлеріне, өкілдеріне Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың қағидаттары мен талаптарына немесе қолданылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларына қайшы келетін қандай да бір іс-әрекеттер жасау үшін делдалдарды, әріптестерді, контрагенттерді және өзге де адамдарды тартуға немесе пайдалануға тыйым салынады;

3). Қоғам университетті сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелдерін азайту және жолын кесу мақсатында бұзушылықтардың алдын алу не анықтау үшін делдалдарды, серіктестерді, контрагенттерді және өзге де тұлғаларды тексеру жөніндегі рәсімдердің болуын қамтамасыз етеді;

4). Саясатта көзделген қағидаттар мен талаптарды орындау мақсатында

қоғам сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды делдалдармен, серіктестермен, контрагенттермен және өзге де тұлғалармен жасалған шарттарға енгізеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шарттарда тараптар сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың қағидаттары мен талаптарын сақтамағаны үшін контрагенттердің жауапкершілігін сақтауға және айқындауға тиіс жалпы қағидаттар мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдер туралы мәліметтер болуға тиіс.

12. Аудит және бақылау

1) Қоғамда Қаржы-шаруашылық қызметтің ішкі аудиті, бухгалтерлік есепте деректердің толық және дұрыс көрсетілуін және ішкі нормативтік құжаттардың қолданыстағы заңнамасының, оның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатта белгіленген қағидаттар мен талаптардың сақталуын бақылау жүргізіледі;

2) Ішкі бақылау рәсімдері шеңберінде қоғамда жүзеге асырылатын төлемдердің заңдылығын, олардың экономикалық негізділігін, шығыстардың орындылығын, оның ішінде бастапқы есепке алу құжаттарымен растау және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат талаптарына сәйкестігін іріктеп тексеруді қоса алғанда, қызметтің негізгі бағыттарын тексеру жүзеге асырылады.

13. Халықты ақпараттандыру және оқыту

Қоғам осы саясатты Интернет желісіндегі корпоративтік сайтта еркін қолжетімділікте орналастырады, сыбайлас жемқорлықтан бас тарту туралы ашық мәлімдейді, барлық контрагенттердің, өз қызметкерлерінің, қызметкерлердің және өзге де адамдардың осы саясаттың қағидаттары мен талаптарын сақтауын құптайды және көтермелейді.

Қоғам Компанияның сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты мәселелерінде олардың хабардар болуын қолдау және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты практикада қолдану тәсілдері мен тәсілдерін меңгеру мақсатында қызметкерлерді ақпараттандыру және жүйелі оқыту арқылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің деңгейін арттыруға жәрдемдеседі.

14. Сыйлықтар және өкілдік шығындар

1. Сыйлықтарды қабылдау кезінде өзіне Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдаған лауазымды адамдар сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ҚР заңнамасының талаптарын басшылыққа алуға тиіс.

2. Қоғам атынан басқа тұлғалар мен ұйымдарға не қызметкерлер

қоғамдағы жұмысына байланысты, ұйымдардан және өзге де тұлғалардан алған сыйлықтар, сондай-ақ Өкілдік шығыстар, оның ішінде іскерлік қонақжайлылық пен қоғамды ілгерілетуге арналған шығыстар көрсетілген өлшемшарттарға сәйкес келуге тиіс:

- 1) қоғам қызметінің заңды мақсаттарымен тікелей байланысты болу;
- 2) ақылға қонымды, пропорционалды және сәнді заттар болмау;
- 3) Сыйлықтар немесе Өкілдік шығыстар туралы ақпарат ашылған жағдайда Қоғам қызметкерлері мен өзге де тұлғалар үшін беделді тәуекелдер туғызбауға;
- 4) ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың және қоғамның өзге де жергілікті актілерінің қағидаттары мен талаптарына қайшы келмеуі;
- 5) іс-әрекет (қызмет көрсету, әрекетсіздік, жол бермеу, патронат ету, құқықтар беру, мәміле, келісім, мүдделер лоббизмі туралы белгілі бір шешім қабылдау) үшін сыйақыны (айқын немесе жасырын) немесе дарынды адамның назарын аударуға не оған ықпал етуге тырысқаны үшін сыйақыны білдірмеу.

3. Сыйлықтарға жол берілмейді:

- 1) қоғамның, оның қызметкерлерінің атынан қолма-қол немесе қолма-қол ақшасыз ақша қаражаты түрінде немесе олардың кез келген түрдегі баламасы;
- 2) зияткерлік меншік заттарын қоспағанда, жоғары тұрған басшылыққа бағынысты адамнан;
- 3) зияткерлік меншік пәндерін қоспағанда, университеттің профессорлық-оқытушылық құрамына студенттерден, магистранттардан, докторанттардан.

4. Емтихан кезеңінде студенттердің, магистранттардың, докторанттардың университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы үшін түрлі фуршеттер, Мерекелер ұйымдастыруына тыйым салынады.

5. Мемлекеттік қызметшіге, лауазымды адамға, басқарушылық функцияларды орындайтын адамға, бағалы қағаздарға, өзге де мүлікке Қоғамның атынан және мүддесі үшін сыйлықтар беруге, ұсынуға немесе уәде беруге, оған мүліктік сипаттағы қызметтер көрсетуге, осы қызметшінің мүддесі үшін өзі атқаратын қызметтік жағдайға байланысты іс-әрекет (әрекетсіздік) жасағаны үшін мүліктік құқықтар беруге тыйым салынады.

15. Өзара әрекеттесу

1. Қоғам лауазымды адамдар, қызметкерлер, өкілдер үшін жоғары тұрған басшылықты не Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметті үшінші тұлғалар немесе әріптестер тарапынан сыбайлас жемқорлық

көріністерінің фактілері туралы хабардар етудің қауіпсіз, құпия және қолжетімді тәсілдерін қамтамасыз етеді.

2. Қоғам құптайды.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің тиісті деңгейін қалыптастыру үшін қоғамның жаңа қызметкерлерімен Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың ережелері және онымен байланысты құжаттар бойынша кіріспе нұсқама жүргізіледі.

4. Қоғамның кез келген қызметкері немесе өзге адам өзінің іс-әрекетінің заңдылығына алаңдаушылық немесе күмән туындаған жағдайда не қоғаммен өзара іс-қимыл жасайтын басқа қызметкерлердің, лауазымды адамдардың, өкілдердің, контрагенттердің немесе өзге де адамдардың іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) өзінің алаңдаушылығы немесе күмәні туралы өзінің тікелей басшысына не Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке хабарлай алады.

5. Қоғам коммерциялық артықшылық немесе жалпы қамқоршылық алу мақсатында Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметшілері, Халықаралық ұйымдардың лауазымды адамдары және олардың жақын туыстары (немесе олардың мүдделері үшін) үшін кез келген шығыстарды, оның ішінде көлікке, тұруға, тамақтануға, ойын-сауыққа, жарнамаға немесе олардың қоғам есебінен өзге де пайда алуына арналған шығыстарды төлеуден қалыс қалады.

6. Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері мемлекеттік қызметшіні мүдделер қақтығысы жағдайына қоюы мүмкін кез келген ұсыныстардан аулақ болуға тиіс.

16. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы ынтымақтастық

1. Құқық қорғау және уәкілетті мемлекеттік органдармен ынтымақтастық қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлық стандарттарына декларацияланатын нақты міндеттемесінің маңызды көрсеткіші болып табылады.

2. Қоғам қоғамға (қызметкерлерге) белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасалған жағдайлар туралы тиісті құқық қорғау және уәкілетті мемлекеттік органдарға хабарлауға жария міндеттеме қабылдайды.

3. Қоғам құқық қорғау және уәкілетті мемлекеттік органдармен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында ынтымақтастық жасайды:

1) сыбайлас жемқорлық белгілері бар бұзушылықтар жасалған жағдайлар

туралы хабардар ету;

2) сыбайлас жемқорлық белгілері бар бұзушылықтарға тергеп-тексеру жүргізу кезінде жәрдемдесу;

3) сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға қатысы бар адамдарды, олардың орналасқан жерін анықтау;

4) сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алу жөніндегі қызметті үйлестіру;

5) сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасау нәтижесінде алынған мүлікті анықтау;

6) қоғамның қызметінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша тексеру жүргізу кезінде бақылау-қадағалау және құқық қорғау органдарының уәкілетті өкілдеріне жәрдем көрсету;

7) жедел-іздістіру іс-шараларын қоса алғанда, сыбайлас жемқорлық қылмыстардың жолын кесу және тергеу жөніндегі іс-шараларды жүргізу кезінде құқық қорғау органдарының уәкілетті өкілдеріне жәрдем көрсету.

17. Қызметкерлер мен білім алушылардың жауапкершілігі

1. Университеттің барлық қызметкерлері, атқаратын лауазымына қарамастан, білім алушылар Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, осы саясаттың қағидаттары мен талаптарының сақталуына, сондай-ақ оларға бағынатын адамдардың осы қағидаттар мен талаптарды бұзатын әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін дербес жауапты болады.

2. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін Қоғам қызметкерлері мен білім алушылар, олардың іс-әрекеттерінде әкімшілік немесе қылмыстық құқық бұзушылық белгілері болған кезде тиісінше әкімшілік және қылмыстық заңнама негізінде жауапқа тартылады.

3. Саясат талаптарын бұзу университет қызметкерінің мәртебесіне сәйкес келмейтін әрекет ретінде қарастырылуы мүмкін және тәртіптік жаза қолдануға негіз болады.

18. Қорытынды ережелер

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты қолданысқа енгізу, саясат ережелерін қайта қарау, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі.

2. Бекітілген Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат қоғамның барлық қызметкерлерінің, оның ішінде жұмысқа қабылданатындардың назарына жеткізілуі тиіс және міндетті түрде жарғылық қызметті жүзеге асыру кезінде қолданылуы тиіс.

3. Қоғамда осы Саясат ережелерінің сақталуына, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың тиімділігіне жүйелі мониторинг жүзеге асырылады.

4. Осы саясатқа өзгерістер мен толықтыруларды қайта қарау және енгізу тәртібі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына және Қоғамның ішкі нормативтік актілеріне, құжаттарына тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайларда жүргізілуі мүмкін.